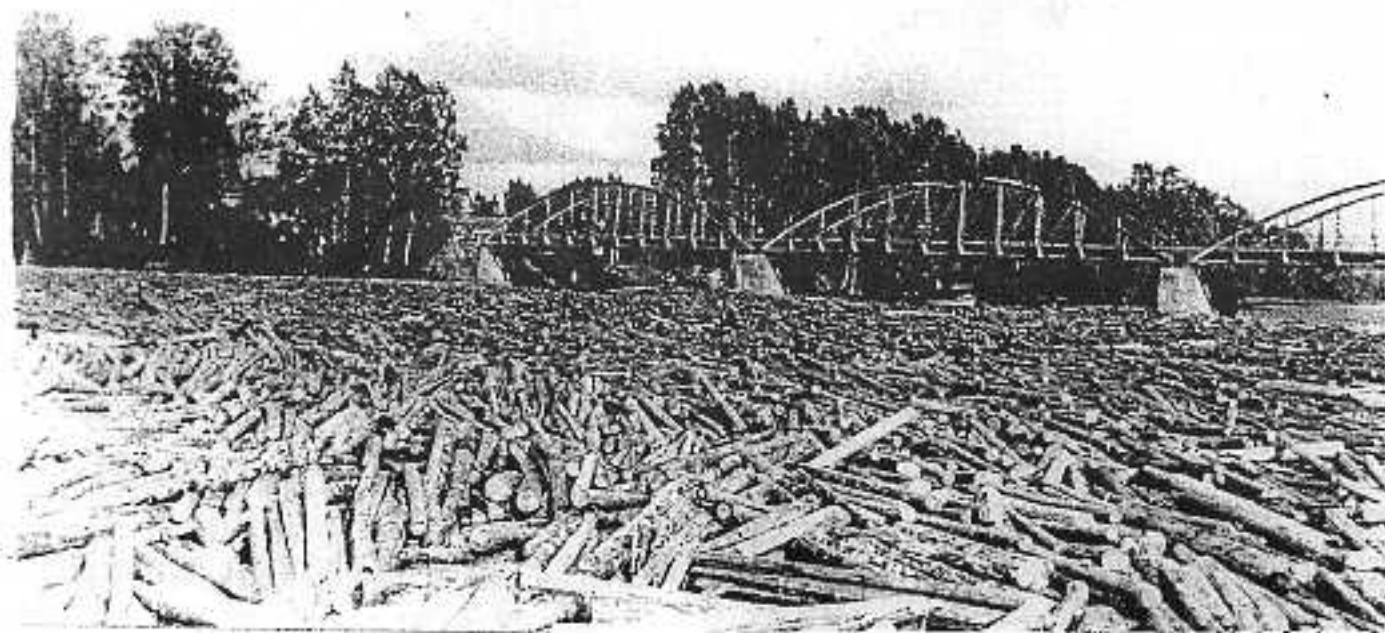

Nåsvargen

Årgång 19 nr.1, utkommer med två nr. per. år juni & dec.
Juni. 2012 NÅS HEMBYGDSFÖRENING PRIS 30 KR.

*Så kunde det se ut på 30-40 talet när timret och massaveden
fraktades vattenvägen till bruken och sågverken mot kusten
"Här kunde man exempelvis utesluta bron som överfart i nödfall"*

Näsvargen

Utges 2 nr/år juni-dec
Läsar pris 30 kr

Ansvarig utgivare

Nils-Erik Jons tel. 30556
Mellanborg 208 78053 NÅS
ne.jons@hotmail.com
Annonsritare Rålg Päär

Nås Hembygdsförening

Ordinari ledamöter

Ordf. Nils-Erik Jons

Sekr. o Stugfogde. Lennart Blist

Kassör. o Serveringsansvarig. Marianne Flodin

V. Ordf. o Magasinsfogde. Bengt Ehnström

Arkivarie. Gunilla Ehnström

Fäbodfogde. Thorsten Eirydh

Utställningsansvarig. Vicky Airey

Suppleanter

Ledamot. Kerstin Söderman

Ledamot. Ingvar Rosén

Ledamot. Willy Gustavsson

Ledamot. Bvns Mats Larsson

Ledamot. Karla Hermansson

Distributör av "Näsvargen". Hed Gunnar Larsson

För allmän kännedom !

Utdrag ur.....

Gunnar Tysks minnesfonds stadgar.

Fonden har bildats genom insamling från allmänheten med anledning av Gunnar Tysks bortgång 1976-01-14

Ändamål: Avkastningen skall gå till ändamål som främjar hembygdkulturen i Nås.

Förvaltare: Fonden förvaltas av Nås Hembygds-förenings styrelse vilken har efter infodran av yrtrande från en representant för Gunnar Tysks anförvanter besluta om till vem eller vad fondens avkastning skall gå.

Utdelning: Utdelningen sker när förvaltaren så bestämmer, dock högst en gång per år.

Sekreterare och Kassör för fonden är

N-E Jons Tel. 0281/30556 och

pg. 4401600-4 Gunnar Tysks minnesfond

.....fört i världen kunde jag försörj
mej på min kristallkula och mina ko
jag sökte katter, karlar och höns me
olika framgång, nu lägger jag av, fö
Hagströms kottar allt numera !!

Hagström
INÅS

NÄRSJÖVÄGEN 23 780 5

NÅS

TEL. 0281-30597

**Vi arbetar i huvudsak
med GPS-inmätning
och dokumentation
ledningsnät.**

En sorgligt endad Björn jagt. Ett folknöje, som plägar förekomma bland förlustelserna wid bröllop i Dalom, är att anställa jagt efter björn, derwid någon af gästerna åtager sig att, wanligen i kostym, utföra nalles rol, en annan uppträder såsom hund och andra såsom björnskyttar. Under glädje och gamman företogs denna lek wid ett bröllop i Haga by af Nås socken den 4 innevarande April, då bland några närwarande unga soldater en, som hette Björn, i anledning af detta sitt namn blef sjelfskrifwen att företräda odjurets ställe. I en skogsdunge bredwid bröllopgården pågick jagten, då soldaten Glad med sitt laddade gewär förföljde Björn, med hwilken hunden, en bonde benämnd Nall Anders, nappades på sitt wis. Twenne gånger hade geväret klickat, och twenne gånger hade Björn uppmanat jägaren att skjuta i wädret, då denne, som gjorde sig alltför säker, för 3:dje gången rigtade wapnet mot sitt wildbråd på blott några få alnars afstånd: skottet lossades, och – Björn blef liggande på platsen badandes i blod, och glädjen war inom ett ögonblick förvandlad i sorg. Skottet, som wäl icke warit skarpt, men läter haft mycket starkare förladdning, inträngde djupt i den sårades kropp och derjemte sannolikt äfwen en från hans kläder bortskjuten metallknapp. Genom soldaten Björns haltannat dygn efter olyckshändelsen, oaktadt genast tillkommen läkarehjelp, timade död förlorade hans gamla och bräckliga föräldrar ett troget stöd. Han var endast 24 år gammal. – Länge skall i orten minnet lefwa deraf, att "Björn" blifwit skjuten, och gifwa ökad wigt åt gammal lag, enligt hwilken allt skjutande wid tillfällen, sådana ofwanberörde, är wid stadgad påföljd aldeles förbjudet.

Från Nall - Lasse

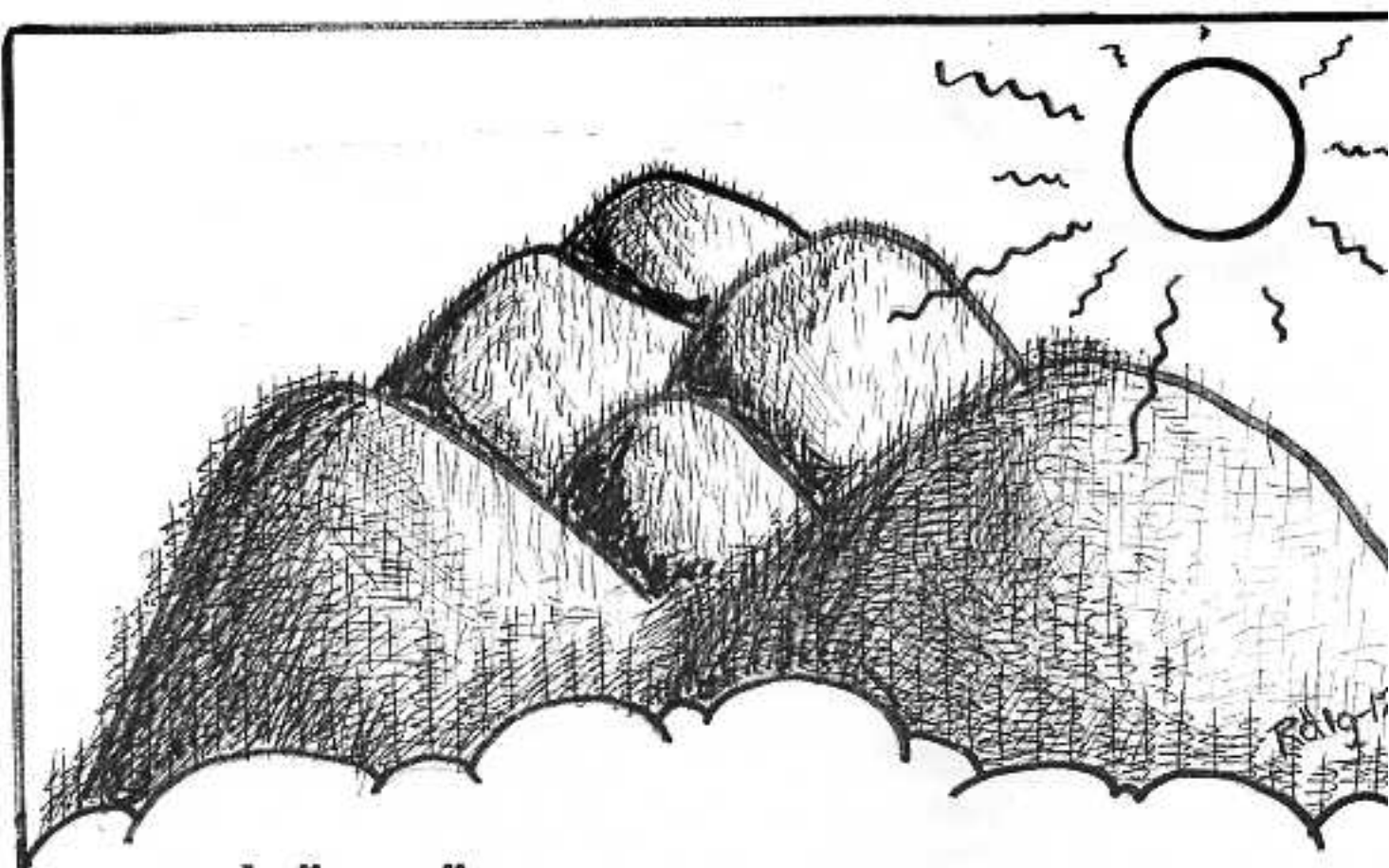
..TÄNKER NI
BYGGA, HÖR
MED OSS...

OM RÄNTOR, LÅN

HANDELSBANKEN VANSBRO

TEL. 0281120 20.

...tänk "om" .. vi kunde placera Hästberget, Havskinnisberget, Gräsberget, Järknippan och Klacken på samma ställe,
vilket lyft för Nås !!!

...men det var "om".... nu gäller verkligheten och den är att vi har "berg" av varor för sommarens alla aktiviteter, semester med bad, tidningar, filmer och framförallt mat i alla smaker !!!!

VÄLKOMMEN !!!

NÅS SERVICECENTER
TEL. 0281-302 19

SE VÅR MÖBELUTSTÄLLNING !

Fr. v. Jons Erik och Märta, Bengt Fälting, Anna och Ernst Fälting, Hol Lars, Jons Lars och Karin, Nils-Erik framför. Bakom: Hol Lars 2 söner, Herbert och John med mor Edith mellan.

Bilden tagen 1948 när Hol Lars och hustru Edith samt de två yngsta sönerna Herbert och John besökte oss vid ett Sverige-besök 1948. Min farfar Jons Lars var morbror till Hol Lars.

Hol Lars var ca. 15 år när han i Jerusalem började hjälpa Sven Hedin med fotografering efter att ha lärt sig konsten av Eljjah Meyers, han gjorde ca 15 000 kopior första vintern och i slutet av 1920-talet revolterade Hol Lars mot förtrycket i Kolonin och blev så småningom konsul i Jerusalem, samma som kolonin upplöstes 1930. Han blev sedan kvar i Jerusalem till sin död 1958. Han blev då begravd i Betlehem. Erik Gästjivar Matsson fick överta foto-ateljen och bildarkivet. Han flyttade sedan 1941 till U S A. Där donerade han sedan fotoarkivet, ca. 30 000 negativ till ett bibliotek i Washington.

Nås Hembygdsföreningen har ca 120 bilder som Nås fotograferna tagit i Jerusalem. Inramade och packade i 4 stora embalag - lådor.

År 1907 äkte Hol Katarinas syster Christina med sin son till Jerusalem från USA, dit hon flyttade med sin make vid kolonins upplösning och bildade familj, de fick 2 söner varav den ena reste med sin mor till Jerusalem. ("Fadern var ursprungligen från Amerika") För att hämta med systern Katarina som blev ganska ensam kvar där, "endast Gästjivar Marta Matsson var den enda fd. Näsbo som blev kvar".

De gjorde en visit i Nås för att minnas sin gamla hembygd innan de for vidare till Amerika. De passade samtidigt på och besökte sin födelseby och sitt födelsehem i Hjulbäck.

Hol Katarina, Kristina och Kristinas son Levis (Lars) som här beskådar brunnen vid Ingmarsspelens Spelplats vid Störånget.

Emigranter från 1896 på återbesök i Sverige efter 70 år

Gäller Hol-Systrarna

Hol Katarina gjorde även ett tidigare besök i Födelsebygden år 1958, när Bonniers utgav ett stipendium till Selma Lagerlöf Jubileet som Hol Katarina fick fara till Sverige och få vara med på utdelningen. Hon kom då i sällskap med "Miss Whiting" dotter till fru Spafford Koloniens Chef i Jerusalem, som var hennesHandledare under den vistelsen. De bodde då vid Jons i Mellanborg.

Här besöker Hol Katarina faderns hemmet i Hjulbäck och beskådar gården från böningshusets fönster.

Här Jons Märta och Anna Fälling som ledsagar Katarina och Miss Whiting.

Några Asylsökande från Krigsländer i östra Asien bl.a. "Afganistan"

Amir, Omid, Zahra, Johmakhan, Zakia, Robabe.
samtliga flyktingar på bilden från ett krisdrabbat Afganistan!

Här några av asylsökarna vilka har kommit från bl.a Afganistan till Sverige och vidare till Nås via Märsta, Kiruna, Vittangi och Vilhelmina.

Där det i Nås fans tillgång till flera av kommunens bostäder som stod tomma.

Nås missionsförsamling har gjort ett fantastiskt stöd genom att hålla öppet i Missionshuset Och ge våra invandrare stöd och kännedom om bygden på onsdags träffarna, många Nåsbor Och framför allt Siv Hansson med personal gör ett enastående mottagande av dessa människor.

KATRINAS GARDNAS

Potatis, skog.
TEL 0281-30 102
eL. 30 078

Liten mas.

Från byn Mellanborg

En bild från Jönnes Olars eller Ingeborgs Olof Larssons i Mellanborg

(Eller som senare blev Söderlunds när Elis blev ingift)

På bilden fr. v Ingeborgs Olof Larason., (Troligt) Anna Söderlund (frun till Olle Söderlund),

Elis Söderlund, Olofs Fru Kerstin och dottern Anna (mor till Olle och Ingrid Söderlund)

Här med kreatur på väg till betesåkern (år ca. 1930-35)

Matses Olov och Viola inspekterar suggans avkommor
Medan deras egna barn också bevittnar resultatet.

...DET ÄR SÄKERT INTE MÅNGA SOM
VET HUR DET ÄR ATT SITTA I EN
SKOGSMASKIN EN HEL DAG...

..UTAN SITRIGHT!!

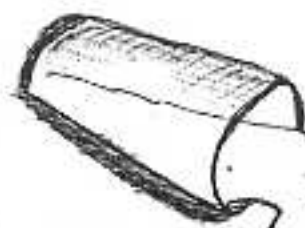

sitRIGHT

Sit Right AB, Närsjövägen 36, SE-780 53 Nås, Sweden

0281-300 30, Fax 0281-59 51 07, www.sit-right.se, mail@sit-right.se

...grät inte över spilld mjölk...

..I VÅR KYL FINNS ALLTID FÄRSK
MJÖLK, I CHARKEN (BL.A. OLIKA
SORTERS GRILLKÖTT) OCH NATUR-
LIGTVIS MELKERS TJOCKA GRILL-
KORV OCH FÄBODEFALU!
OCH NATURLIGTVIS ALLTID FÄRSK
FRUKT

HANGLARN

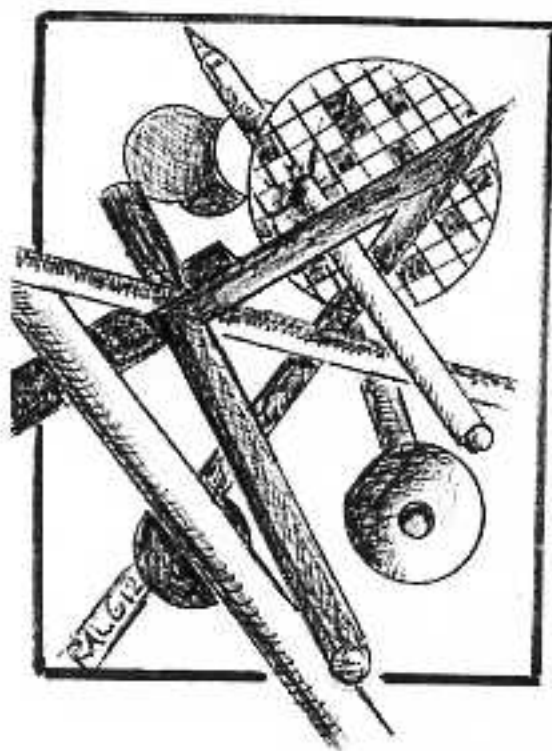
i Nås

Från trakten Kring Svolver på Lofoten i Norge

Israels Jons Anna som Buffringsutövare utför Ribackor i Skansbacken
Märk alla dessa timmer härbren och lador som fanns i Ribackor förr.

Svetslego är en underleverantör av bearbetade och svetsade komponenter till verkstadsindustrin.

Vi är gärna med från konstruktionsstadiet och delar med oss av vår erfarenhet.

svetslego

Industrihuset Grönalid Vansbro Tel: 0281-75795

Hemsida: www.svetslego.se

Barndomsminnen

Min älskade kusin Sjö Inger och jag var som systrar. Vi bodde 14 mil från varandra, hon i Nås och jag i Sandviken. Vi räknade alltid dagarna tills vi skulle ses igen, eftersom jag hade den stora glädjen och förmånen att få tillbringa alla lov på Sjögården med morfar, mormor, morbröder, mosttrar och kusiner.

I granngårdarna fanns på somrarna alltid många barn, både hos Nordströms och Sundins. Vi sysselsatte oss förstås med alla vanliga lekar, kurragömma, sparka burk etc. Vi fick förstås vara med vid höskörden, där vår fantastiskt uthållige morbror Sjö Lars aldrig tröttnade på att lyfta oss på och av hölass. Han älskades av alla!

Regniga dagar satt Inger och jag på vinden och lekte med pappersdockor. Vi hade också en pjäs, som jag hade "skapat" och den spelade vi om och om igen, utan publik. "Ska vi lek fattiga ô rika?", sa vi och sedan gick vi in i stora rummet på Sjögården, där det stod en divanliknande soffa. Handlingen tilldrar sig i ett slott, där jag spelar en ensam prinsessa (jo, jo, bästa rollen tog jag själv, jag var ju äldst också). Inger kommer in genom dörren till prinsessans sovrum och följande dialog utspelar sig:

-Nej men, vem är du?

-Je hett Stina.

-Hur kom du in?

-Jinnum dôra.

-Men vakten då?

-Han sôv.

Sedan får den föräldralösa flickan stanna på slottet och alla är mycket lyckliga. Som alla förstår blev jag aldrig någon stor dramatiker.

Ett nöje som vi ofta ägnade oss åt var att besöka gamla människor. Alla hade något att ge, både lekamligen och andligt. Vi gick ofta till Kallberget ovanför Sjögården. Där fanns gamla Kisti med en liten virad hårknut i nacken. Hon hade ofta en stickning i knät och sken alltid upp, när vi kom travande: "Nejmen, e ä slikâ kullôr ute." Så fick vi en karamell och sedan gick vi in på deras dass. Det var

det finaste utedasset i hela Tyna, så där satt vi och lekte att vi var prinsessor. Vi hade knappt sett en vattentoalett, utan detta var för oss höjden av lyx. Därefter gick vi upp till Erik, en mycket försynt man, som hade ett lättare handikapp. Han berättade alltid intressanta saker och visade sina mästertliga foton med vackert textade förklaringar.

Mellan Kallberget och Sjögården bodde Axel och Svea Sundin. De hade inga egna barn och verkade alltid tycka att det var roligt med besök. Honom trakasserade vi nästan, eftersom vi alltid bad honom att ta kort på oss. Han tog välvilligt upp kameran och knäppte. Svea stod bredvid och myste.

(Sund Petters)

Om man tar skogsvägen sydväst om Sjögården, kommer man till Ålbertina, också hon med en liten grå hårknut i nacken. Hon var av lite kärvare virke, men såg ut att tycka att det var trevligt, när vi kom. I mitten av sommaren fick vi plocka några krusbär från hennes buskar.

Till slaktare Blomberg och hans fru Ester slank vi också in ibland. En gång när vi gick förbi slakteriet för att gå till bostadshuset, råkade vi gå förbi huvudet på en nyss avlivad tjur. Han tittade på mig med de sorgsnaste ögonen i världen. Där började min livslånga pina av överdriven blödighet, när det gäller djur. Vi tog stora vägen i fortsättningen!

I Malmsta bodde Gucku Kâli. Dit for vi mest på grund av alla katterna, som vi kunde leka med.

Ett par som vi tyckte väldigt mycket om var syskonparet Kvarn Anna och Vilhelm som bodde på nuvarande Gammelgården i Malmsta, i det lilla huset på gården. Hon var storvuxen, bestämd och med en vacker hållning. Vi hade stor respekt för henne, och vi visste att hon hade ett hjärta av guld. Vilhelm var vänligheten personifierad, vi tyckte mycket om honom. Han var oerhört bildad och lyckades ur sin rika fatatur alltid plocka fram något som vi tyckte var intressant att lyssna på.

(förråd av historier)

Jag tänker med stor tacksamhet på alla människor i Nås, som hjälpte till att på ett underbart sätt forma oss till de personligheter vi blev. Jag känner också ett slags medlidande med barn i vårt samhälle, där vissa inte alls umgås med gamla, ja, till och med ger exempel på ett visst avståndstagande.

Sjö Monica

